

ADRES VE NUMARALAMAYA ILISKIN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, binaların numaralandırılması, numaralandırılan binalara ait adreslerin Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik binaların numaralandırılması ile Ulusal Adres Veri Tabanının kurulması, güncellenmesi ve yürütülmesine ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 69 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafi konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,

b) Adres bileşenleri: Numaralama işlemlerinde kullanılan unsurlar; posta kodları, il, ilçe, bucak, köy ve mezra isimleri, mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak isimleri ile sabit tanımlı numarası ve bina numarası gibi adres verileri ile tanımlanan coğrafi konum, kişisel ve kurumsal adres bilgisine ulaşmak için gerekli olan bilgileri,

c) Adres formları: Numaralama işlemlerini takiben tanımlanan, adreslerin aktarılacağı formları,

ç) Bina: Kendi basına kullanılabilen bir veya birden fazla konut ya da işyeri birimini kapsayan, bir tavan veya çatı ile örtülmüş, temelden tavana kadar uzanan dış duvarlar ile kaplanmış, üstü örtülü ve insanların oturma, çalışma, eğlenme, dinlenme veya ibadet etmelerine imkan sağlayan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan, sanayi, ticaret, eğitim ve diğer kullanımlar için tasarlanmış yapıları,

d) Bulvar: Yerleşim yeri içindeki geniş, trafikte gidis geliş yönleri ayrılmış caddeyi,

e) Cadde: Yerleşim yeri içindeki geniş ve uzunca sokakı,

f) Genel müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,

g) Hal: Genellikle gıda türü ürünlerin satıldığı üzeri açık veya kapalı çarşıyı,

ğ) Küme evler: Bir sokaka bağlanması mümkün olmayan, günlük birden fazla binanın oluşturduğu yerleşim alanını,

- h) Mahalle: Belediye sınırları içinde, ihtiyaç ve öncelikleri benzer özellikler gösteren ve sakinleri arasında komşuluk ilişkisi bulunan idari birimi,
- i) Mevki: Halk arasında yerleşim yerleri dışında kalan alanların tanımlanmasında kullanılan ifadeyi,
- ii) Meydan: Yerleşim yerlerinde caddelerin veya büyük yolların, bulvarların birleştiği geniş alanları,
- j) Mezra: İdari olarak bir köye bağlı kırsal alanda olan ve birkaç evden oluşan İçişleri Bakanlığınca tescil edilmiş yerleşim alanını,
- k) Numaralama: Adreslerin tanımlanması ve adres bileşenlerinin yer aldığı levhaların oluşturulup, adrese ulaşmaya imkan sağlayacak yerlere asılması işlemlerini,
- l) Posta kodu: Adresi oluşturan bileşenlerin bir kısmı ya da tamamını tanımlayacak şekilde verilen rakam ya da rakam-harf karışımından oluşan işaretleri,
- m) Sabit tanıtim numarası: Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere karşılık gelecek şekilde, standart sayısal eşdeğer olarak verilen numaraları,
- n) Site: Genellikle bir merkezden yönetilen binalar grubunu,
- o) Sokak: Bir veya iki tarafına binaların sıralandığı, yayaların ve/veya araçların geçmesi için ayrılan, başı ve sonu belirli bir yolu,
- ö) Ulusal adres veri tabanı: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde adres bileşenleri ile tanımlanmış tüm adreslerin tutulduğu merkezi veri tabanını,
- p) Yapı belgeleri: Yapı Ruhsat Formu, Yapı Kullanma İzin Belgesi, Yanan ve Yıkılan Yapılar Formunu,
- r) Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alan sınırları içinde belediyeyi, büyükşehir belediye sınırları içinde büyükşehir belediyesini, bu alanlar dışında il özel idaresini,
- s) Zemin kat: Ana giriş kapısına göre yol seviyesindeki kati,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Adres Standardı ve Ulusal Adres Veri Tabanı

Adres standardı

MADDE 5 – (1) Adres standardı; il, ilçe, bucak, köy, mezra, belediye adı; mahalle adı ve sabit tanıtim numarası, meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin adı ve sabit tanıtim numarası ile site, blok, mevki adı, dış kapı numarası, iç kapı numarası, posta kodu bileşenlerinden oluşur.

(2) Bu bileşenlerden il, ilçe adı, dış kapı numarası ve posta kodunun her adreste bulunması zorunludur.

(3) Ayrıca,

a) İl ve ilçe merkezlerinde; mahalle adi ile meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin adlarından sadece birinin ve sabit tanıtım numarasının,

b) İl ve ilçe merkezi dışındaki belediyelerde; bucak, köy, mahalle adi ile meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin adlarından sadece biri ve sabit tanıtım numarasının,

c) Köylerde; bucak, köy, varsa mevki adi ve köye bağlı mezra adının,

ç) Birden fazla bağımsız bölüm içeren binalarda iç kapı numarasının, varsa site ve blok adının bulunması zorunludur.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler adres ile ilgili her türlü işlemlerinde adres standardına uymak zorundadır.

Yetkili idarelerin yükümlülüğü

MADDE 6 – (1) Yetkili idare, numaralama çalışmalarını adres standardına göre yapmak ve adresleri Ulusal Adres Veri Tabanına, standarda uygun şekilde işlenmekle yükümlüdür.

Ulusal adres veri tabanının kurulması

MADDE 7 – (1) Ulusal Adres Veri Tabanı, numaralama işlemlerini takiben doldurulan adres formlarının yetkili idare tarafından, ülkedeki tüm adreslerin kaydının tutulduğu Genel Müdürlükte bulunan Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesi suretiyle oluşturulur. Ulusal Adres Veri Tabanına erişim imkanı bulunmayan yetkili idarelerin numaralama işlemlerini takiben oluşturdukları adres formlarının Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesi, ilgili yerleşim yerinin ilçe nüfus müdürlüğüne yapılır.

(2) Bir belde veya köyün veya bunların bazı kısımlarının bir başka belde veya köye katılması ya da ayrılması, veya yeni bir köy ya da belde kurulması ve adının değişmesi durumunda, adreslerin idari bağıllıklarında meydana gelen değişiklikler bu işlemlerin kesinleşmesinden sonra Ulusal Adres Veri Tabanına, Genel Müdürlük tarafından işlenir.

Ulusal adres veri tabanına erişim

MADDE 8 – (1) Yetkili idare, Ulusal Adres Veri Tabanına erişerek sorumluluk alanındaki adres kayıtlarını oluşturur ve günceller.

(2) Erişim yetkisi, ilgili birimlerin yazılı talebi üzerine sadece kendi sorumluluk alanındaki adreslere Genel Müdürlük tarafından belirlenecek ikili anlaşmalar çerçevesinde geliştirilen yetki tanımlaması ile erişilebilir. Erişim yetkisi, Ulusal Adres Veri Tabanındaki bilgileri görme, ekleme, çıkarma ve degistirmeyi kapsar.

Ulusal adres veri tabanının güncellenmesi

MADDE 9 – (1) Adres bileşenlerinde meydana gelen değişiklikler, yetkili idare tarafından Ulusal Adres Veri Tabanına işlenir. Yetkili idareler hizmet verdikleri adresin Ulusal Adres Veri Tabanında olup olmadığını kontrol ederek, veri tabanında bulunmayan adresleri veri tabanına işlerler.

(2) Yapımına başlanacak binalar için, 3194 sayılı İmar Kanununun 21 inci maddesine göre, yetkili idare tarafından verilen Yapı Ruhsatı Formlarının adres bileşenleri, Ulusal Adres Veri Tabanı kullanılarak oluşturulur. Ulusal Adres Veri Tabanında arsa olarak görülen bir adres için Yapı Ruhsatı Formu verilmesi durumunda, o adres için hazırlanacak form

Ulusal Adres Veri Tabanından alınarak işleme konur. Yapı Ruhsatının onaylanmasını takiben adres bilgisi niteliği arsadan inşaata çevrilir.

(3) Tamamen ve kısmen biten yapılar için, 3194 sayılı İmar Kanununun 30 uncu maddesine göre, yetkili idare tarafından verilen Yapı Kullanma İzin Belgesinin adres bileşenleri Ulusal Adres Veri Tabanı kullanılarak oluşturulur. Ulusal Adres Veri Tabanında inşaat olarak görülen bir adres için Yapı Kullanma İzin Belgesi verilmesi durumunda, o adres için hazırlanacak form Ulusal Adres Veri Tabanından alınarak işleme konur. Yapı Kullanma İzin Belgesinin onaylanmasını takiben adres bilgisi niteliği adresin kullanım amacına uygun olarak düzeltilir.

(4) Bir binanın yanması, yıkılması durumunda; Yanan-Yıkılan Yapılar Formu, Ulusal Adres Veri Tabanından alınarak işleme konulur. Formun onaylanmasını takiben yanık yıkılan binalara ait Ulusal Adres Veri Tabanındaki adreslerin nitelik bilgisi, uygun niteliğe dönüştürülür.

(5) Yapı belgeleri, Ulusal Adres Veri Tabanına işlenip usulüne uygun onaylanmasını takiben, Ulusal Adres Veri Tabanından onay numarası alınır.

Ulusal adres veri tabanının paylaşımı

MADDE 10 – (1) Adres bilgisini kullanan kurum ve kuruluşlarının Ulusal Adres Veri Tabanına erişimi, ilgili kurum ile Genel Müdürlük arasında yapılacak bir protokol ile sağlanır.

(2) Ulusal Adres Veri Tabanının istatistik amaçlı kullanımında 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı İstatistik Kanunu hükümleri uygulanır.

(3) Ulusal Adres Veri Tabanına erisen kurum ve kuruluşlar, adres bileşenlerinden tespit ettikleri eksiklik ve hataları belediyelere, il özel idareleri ve nüfus müdürlüklerine, hizmet paylaşımı ile ilgili tespit ettikleri eksiklik ve hataları ise Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirip düzeltilmesini talep ederler. Bildirilen eksiklik ve hatalar, ilgili birimlerce en geç 15 gün içinde giderilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Adres Bilgilerinin Oluşturulması

Ad ve numara verilme zorunluluğu

MADDE 11 – (1) Mahalle, köy, mezra, mevki, küme evleri, meydan, bulvar, cadde ve sokaklara ad veya numara, binalara ise numara verilmesi zorunludur. Ayrıca, mahalle, meydan, bulvar, cadde ve sokaklara değismeyecek sabit tanıtım numarası verilir. Belediye sınırları içinde, aynı ad veya numara birden fazla mahalle, mevki, küme evleri, meydan , bulvar, cadde ve sokaklara verilemez.

Mahalleye ad verilmesi

MADDE 12 – (1) Her mahalleye özel bir ad verilir. Belediye sınırları içinde, aynı ad birden fazla mahalleye verilemez. Mahalle sınırları meydan, bulvar, cadde veya sokaklardan geçecek şekilde belirlenir.

Mahallelere sabit tanıtım numaralarının verilmesi

MADDE 13 – (1) Sabit tanitim numaralari, belediye teskilati bulunan yerlerde mahalleler için 1'den baslamak suretiyle son mahalleye kadar birer artirilerek verilir.

(2) Yeni mahalle kurulmasi durumunda yeni mahallenin sabit tanitim numarasini, daha önce verilmiş olan son tanitim numarasini takip eden tamsayi olur. Mahallenin sadece adinin degismesi durumunda sabit tanitim numarasini degismez.

(3) Herhangi bir mahalle için kullanılan sabit tanitim numarasini, baska bir yerlesim birimine baglanma, birlesme, ayrilma gibi nedenler ile mahalle ortadan kalktiginda iptal edilir. Iptal edilen mahalleye ait sabit tanitim numarasini bir daha kullanilmaz.

(4) Bir mahallenin bölünüp, birden fazla yeni mahalle kurulmasi durumunda, yeni kurulan mahallelerin sabit tanitim numaralari son kullanılan mahalle sabit tanitim numarasini takip eden tamsayilardan olusacak sekilde verilir. (Ek-2, Örnek1.)

Meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere ad verilmesi

MADDE 14 – (1) Her bulvar, cadde, sokak ve küme evlere özel bir ad veya numara verilir. Meydanlara sadece ad verilir. Bir belediye sinirlari içinde, ayni ad veya numara birden fazla meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere verilemez.

Meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere sabit tanitim numarasini verilmesi

MADDE 15 – (1) Meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere, verilen ad ya da numarasinin yani sira, ayrıca sabit tanitim numarasini verilir. Meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere sabit tanitim numarasini mahallenin, yerlesim yerinin merkezine en yakin bir ucundan baslanilarak verilir. Sabit tanitim numaralari ayni mahalle içindeki meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerinin birbirine yakliliklari dikkate alinarak, 1'den baslayarak ardisek olarak verilir. Eger bir bulvar, cadde veya sokak birden fazla mahalleden geçiyorsa, sabit tanitim numaralari her mahalle için farkli verilir. (Ek-2, Örnek2.)

(2) Yeni açilan veya sabit tanitim numarasini verilmesi unutulmuş, meydan, bulvar, cadde, sokak veya küme evlere sabit tanitim numarasini verilirken, verilecek sabit tanitim numarasini, o mahalle içinde hangi cadde veya sokaga yakin ise o cadde veya sokagin sabit tanitim numarasindan sonra "." konularak verilir. (Ek-2, Örnek 3.)

(3) Bir meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin sadece adinin degismesi veya bir sokagin caddeye, caddenin sokaga dönüşmesi durumunda sabit tanitim numarasini degismez. (Ek-2, Örnek 4.)

(4) Bir mahalleye bagli olan meydan, bulvar, cadde sokak veya kümenin baska bir mahalleye baglanmasi durumunda, baglanan birimin baglandigi mahalledeki sabit tanitim numarasini, en yakin cadde veya sokak sabit tanitim numarasindan sonra "." konularak verilir. (Ek-2, Örnek 5.)

(5) Imarsiz alanda yer alan mahalleden imar geçmesi sonucunda, 10'dan fazla yeni cadde ve sokagin olusmasi durumunda, yeni duruma göre mahalledeki tüm meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlere yeni sabit tanitim numarasini verilir. (Ek-2, Örnek 6.)

(6) Imarsiz alanda yer alan mahalleden imar geçmesi sebebiyle, 10 ve daha az cadde veya sokagin degismesi durumunda mevcut hali ile kalan sokaklarin sabit tanitim numaralari muhafaza edilir. Yeni olusan meydan bulvar, cadde ve sokaklarin sabit tanitim numarasini en yakin cadde veya sokak sabit tanitim numarasindan sonra "." konularak verilir.

Yerlesim yerlerinin birlesmesinde sabit tanitim numaralarinin verilmesi

MADDE 16 – (1) Bir belde veya köyün veya bunlarin bazi kisimlarinin bir baska belde veya köye katilmasi ya da ayrilmasi durumunda;

a) Bir belediyeye bagli mahallenin baska bir belediyeye baglanmasi durumunda, o mahallenin ayrildigi belediyede aldigi sabit tanitim numarasini iptal edilir. Baglandigi belediyede mahalleler için kullanılan son sabit tanitim numarasindan sonra gelen tamsayi sabit tanitim numarasini olarak verilir. Baglanan mahalle içindeki meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin mevcut sabit tanitim numaralari korunur (Ek-2, Örnek 7.),

b) Belediye teskilati olmayan bir köyün, belediye teskilati bulunan bir yerlesim yerine mahalle olarak baglanmasi durumunda, bu mahalleye belediyedeki son mahalle sabit tanitim numarasindan sonraki tamsayi sabit tanitim numarasini olarak verilir. Mahalle haline gelen köyün meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerine ait sabit tanitim numaralari mevcut ise korunur, mevcut degilse bunlara 1'den baslayarak yakinlik esasina göre birbirini takip eden sabit tanitim numaralari verilir.

Numara verilecek binalar

MADDE 17 – (1) Numara verilmesi gereken yapilar, her çesit resmi binalarla ev, apartman, isyeri, cami, otel, fabrika, depo ve benzeri bütün binalardir. Bir binaya numara verilmesi için ikamete mahsus olup olmadigina, kullanım sekline, yapı belgelerinin bulunup bulunmadigina bakilmaz.

(2) Bina niteliginde olmayan fakat içinde devamlı olarak ikamet edilen yerlere de geçici numara verilir.

(3) Sanayi sitelerindeki dükkan, magaza, atölye, imalathane, fabrika, ve bunun gibi her bir binaya, site içindeki sokak esasina göre numara verilir.

Bulvar, cadde ve sokaklarin belirlenmesi

MADDE 18 – (1) Her iki tarafinda bina olmayan yollar da gerekli görüldüğü takdirde bulvar, cadde ve sokak olarak kabul edilebilir. Bu yerlerin nereden baslayip nerede sona erecegi, arazi durumu ve güzergahin sekli göz önünde tutulmak suretiyle yetkili makamlar tarafından belirlenir. Bir cadde veya sokak, çok uzun olsa da, yapay bir sekilde parçalanip birkaç cadde veya sokak haline getirilemez.

Ad veya numara levhalarinin konulacagi yerler

MADDE 19 – (1) Mahalle ve meydanlar için ad; bulvar, cadde ve sokaklar için ad veya numara levhalari ile binalara mahsus numara levhalarinin yerleri, asagidaki esaslara göre belirlenir.

a) Mahalle levhalari, mahalle sınırlarının kesistigi meydan, bulvar, cadde ve sokaklarin kolayca görülebilecek yerlerine konulur.

b) Bir meydanin büyüklüğüne göre bir veya birkaç meydan ad levhasi, meydana çevreleyen binaların meydana bakan duvarlarının uygun yerlerine veya meydanın çevresindeki direklere ya da sokak veya caddelerin meydana çikis yerlerindeki duvarlara veya dikilecek direklere konulur.

c) Sokak ad veya numara levhalari, sokaktaki tek veya çift numarali binalardan birincisi ile sonuncusunun kolayca görülebilecek yerlerine konulur. Uzun sokaklarda, önemli köşe baslarında uygun görülen sabit yerlere ayrıca sokak ad veya numara levhalari konulur.

ç) Belediyece, uygun görüldüğü takdirde, önemli sokakların bütün kavsak noktalarına, birbirini kesen iki sokagın adını veya numarasını gösteren levhalar konulur. Bu gibi hallerde sokak adı veya numarası levhanın her iki tarafına da yazılır. (Ek-1, Sekil 1)

d) Bina numara levhalari, binaların sokak kapılarının kolaylıkla görülebilecek bir yerine konulur. Kapıları, sokaktan görülemeyen binalarda, aynı numaranın bulunduğu ikinci bir numara levhası, binanın sokaktan geçenler tarafından kolayca görülebilecek bir yerine veya bahçe kapisına konulur.

e) Dükkan, mağaza, yazihane ve benzeri işyerlerinin numara levhalari, işyerinin sokaktan kolaylıkla görülebilecek bir yerine konulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluk ve Kontrol

Numaralama isinde sorumluluk

MADDE 20 – (1) Numaralama işlerinin bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılmasından, yetkili idareler sorumludur. Yetkili idareler yılda en az bir defa sorumluluk alanlarını kontrol ederek numaralama ile ilgili eksiklikleri giderir ve hataları düzeltir. Levhasız veya levhalari gerektiği gibi düzenlenmemiş yer ve binalara yeni levhalar konulur.

Levhaların hazırlanmasında sorumluluk

MADDE 21 – (1) Sokak ve meydan levhalari ile bina numara levhalari, yetkili idare tarafından bu Yönetmeliğin 41 inci maddesindeki esaslara göre hazırlanır.

Levhaların korunması

MADDE 22 – (1) Mahalle ve köy muhtarları, sorumluluk alanlarındaki meydan, bulvar, cadde, sokak, küme evler ve bina levhalarının tam ve okunabilir durumda tutulmasından sorumludurlar. Muhtarlıklar, yılda en az iki defa sorumluluk alanlarındaki tüm levhaları kontrol ederek, levhalardaki aksaklık ve eksiklikleri yetkili idareye bildirir. Yetkili idareler muhtarlıklar tarafından kendilerine iletilen aksaklık ve eksiklikleri en geç bir ay içerisinde gidermekle yükümlüdür. Bina sahipleri de, binalarına takılan numara levhalarını korumakla yükümlüdür.

Numaralama işlerinin takibi

MADDE 23 – (1) Numaralama işlerinin bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılmadığı, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü koordinasyonunda valilik ve kaymakamlıklar aracılığıyla takip edilir.

BESİNCİ BÖLÜM

Belediye Teskilati Bulunan Yerlerde Numaralama ve

Levhaların İşlerinin Yürütülmesi

Ad veya numara verilmesinde uyulması gereken esaslar

MADDE 24 – (1) Belediyeler, sınırları içinde kalan sahayı, 5393 sayılı Belediye Kanununa göre uygun sayıda mahalle veya meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerden oluşan bölgelere ayırır. Mahalle, sokak, cadde, bulvar, meydan ve benzeri yerlerin adları; Anayasanın temel ilkelerine, yürürlükteki mevzuata, genel ahlaka aykırı, ayrımcılığa ve bölücülüğe yol açabilecek nitelikte tespit edilemez. Yabancı dil kurallarına göre teskil edilmiş kelime ve ifadeler ile çirkin, müstehcen ve gülünç adlar konulamaz. Yabancı ülke mensuplarının isimleri verilmeden önce Disisleri Bakanlığının uygun görüşü alınır.

Sokagın yönünün tespiti

MADDE 25 – (1) Sokakların yönlerinin tespiti için, önce şehrin önemli bir yeri yön merkezi olarak kabul edilir. Büyük yerleşim yerlerinde, baslıca önemli bölgeler için birden fazla yön merkezleri tespit edilebilir. Bir sokagın yön merkezine yakın olan ucu sokagın basi, uzak olan ucu sokagın sonudur. Bir ucu bulvar veya caddede bulunan bir sokagın basi, o sokagın bulvar veya cadde ile birlesen kismidir. Ucu birden fazla bulvar veya caddeye açılan sokakların basi, yön merkezine yakın olan bulvar veya cadde ile birlesen kismidir. Bir sokagın basından sonuna bakan bir kimsenin sağı, sokagın sağı, solu sokagın soludur. (Ek-1, Sekil 2)

Bina numaralarının birbirini takip eder şekilde verilmesi

MADDE 26 – (1) Bir meydan etrafında bulunan ve kapıları meydana açılan binalar numarandırılırken, bir başlangıç noktası belirlenir ve bu başlangıç noktasından itibaren saat yönünde ardışık numaralar verilir. (Ek-1, Sekil 2)

(2) Çıkılmaz sokaklar dahil olmak üzere, bir sokagın basından itibaren sol tarafındaki binalara 1'den başlayarak tek numaralar, sağ tarafındaki binalara 2'den başlayarak çift numaralar, birbirini takip edecek şekilde verilir.

(3) Genel olarak, her binaya kesirsiz ve harfsiz bağımsız bir numara verilir. Meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerde birden fazla binaya aynı numara verilemez.

(4) Bir sokak üzerinde, bağımsız binalar halinde bulunan dükkan, mağaza, yazihane ve benzeri işyerlerine sırası ile bağımsız numaralar verilir. Ancak ev, apartman, otel ve işhane gibi binaların sokak üzerine açılan dükkan, mağaza, yazihane ve benzeri işyerlerine, bu işyerlerinin ait oldukları bina ile bir iç irtibatı olup olmadığına bakılmaksızın, esas binaya verilen bina numarasına A, B, C, D gibi alfabenin ilk harfinden başlamak üzere, oluşturulan harfli numaralar verilir. Harfli numaralarda küçük harfler ile Ç, G, I, Ö, S, Ü harfleri kullanılmaz. Kapi numaraları 1A, 1B,.... ,1 Z, 1 AA, 1AB, 1AC,...., 1 ZZ şeklinde birbirini takip eder. (Ek-1, Sekil 3)

(5) İşyerleri ve sanayi sitelerindeki işyeri, dükkan, mağaza ve benzeri her bir binaya sokak esasına göre numara verilir.

Bir avlu içindeki binaların numaralanması

MADDE 27 – (1) Bir avlu veya bahçe içinde birden fazla bağımsız bina mevcut olup, bunların tümünün sokaga açılan ortak bir kapıdan faydalandığı durumlarda, ortak sokak kapısından önceki binanın numarasından sonra başlamak üzere, avlu veya bahçe içerisindeki bağımsız binalara birbirini takip edecek şekilde numaralar verilir. Ortak kapiya, avlu veya bahçe içindeki binalara verilen numaralardan en küçüğü ile en büyüğü, aralarına bir "-" isareti konulmak suretiyle yazılır. (Ek-1, Sekil 4)

(2) Sokaga tek kapi ile açılan bir binaya ait avlu veya bahçe içindeki ahır, samanlık, garaj, depo ve benzeri yerlere, ayrı bağımsız numara verilmez.

Site içindeki binaların numaralanması

MADDE 28 – (1) Sitenin meydan, bulvar, cadde veya sokaklardan birine açılan tek bir giriş kapısının bulunması durumunda giriş kapısına, giriş kapısının bulunduğu bulvar, cadde veya sokak üzerindeki son bina veya arsaya verilmiş olan numarayı takip eden numara verilir. Site içinde yer alan binalara giriş kapısının solundan başlayarak site giriş kapısını takiben ardisik olarak harfli birlesik numaralar verilir. (Ek-1, Sekil 5/a)

(2) Sitenin meydan, bulvar, cadde veya sokaklardan birine açılan birden fazla giriş kapısının bulunması durumunda giriş kapılarına, giriş kapısının bulunduğu bulvar, cadde veya sokak üzerindeki son bina veya arsaya verilmiş olan numarayı takip eden numara verilir. Site içinde yer alan binalara, sitenin giriş kapılarından en islek ve geniş olan yere açılan kapısının numarasını takiben, soldan başlanarak ardisik olarak harfli birlesik numaralar verilir. (Ek-1, Sekil 5/b)

Aynı sokaga açılan tali kapıların numaralanması

MADDE 29 – (1) Bir binanın aynı sokaga açılan birden fazla kapısı bulunduğu takdirde, bu Yönetmeliğin 27 nci maddesinde belirtilen esaslara göre binaya verilen numara ana giriş kapısına verilerek, diğer kapılara bu numaranın yanına birbirini takip eden harfli numaralar verilir. (Ek-1, Sekil 6/a)

(2) Bir binanın ana giriş kapısının bir sokak veya caddeye; dükkan, depo ve benzeri gibi tali kapılarının başka bir sokak veya caddeye açılması durumunda ana giriş kapısı, bulunduğu sokak veya caddeden numara alır. Diğer sokak ve caddedeki tali kapılar ise ait oldukları sokak veya caddeden birbirini takip eden harfli numaralar alır. (Ek-1, Sekil 6/b)

Birden fazla sokakta kapısı bulunan binaların numaralanması

MADDE 30 – (1) Bir binanın birden fazla sokaga açılan kapıları varsa, bu Yönetmeliğin 27 nci maddesinde belirtilen esaslara göre, her kapiya bulunduğu sokaktan numara verilir. (Ek-1, Sekil 7)

Apartman, resmi bina, otel ve işanlarının iç kapılarının numaralanması

MADDE 31 – (1) Apartman, resmi bina, otel ve işani gibi birden fazla bağımsız bölüm içeren binaların iç kapı numaraları aşağıdaki esaslara göre verilir. (Ek-1, Sekil 8/a)

a) Apartmanlarda, bodrum kattan itibaren 1'den başlamak üzere bütün dairelere sıra ile bağımsız numaralar verilir. Bir dairenin giriş kapısından başka servis kapısı olarak kullanılan bir kapısı bulursa bile, bu kapiya ayrı bir numara verilmez. Apartmanların bodrum katlarında bulunan konut ve işyeri amacı dışında kullanılan depo, garaj, kömürlük, kazan dairesi gibi birim kapılarına numara verilmez.

b) Büyük resmi binalarla, otel ve iş hanlarının içindeki numaralar aşağıdaki şekilde verilir.

1) Ana giriş kapısına göre yol seviyesinin altında birden fazla kat bulunduğu takdirde, yol seviyesinin altındaki ilk kata 1B, ikinci kata 2B şeklinde numaralar verilir. Yol seviyesi altında sadece bir kat bulunması durumunda, bağımsız bölümlerin kapı numaraları önüne sadece B harfi konulur.

2) Zemin katta yer alan iç kapılara numara verilirken, her numaranın önüne Z harfi konur.

3) Zemin kattan sonraki kat sayısı 1-9 arasında ise 1'den başlayarak, kat sayısı 10 ile 99 arasında ise, 01'den başlayarak, 100-999 arasında ise, 001'den başlayarak, kat sayısı

kadar kat numarasi verilir. Bagimsiz bölümler numaralandirilirken, kat numaralari bagimsiz bölümlerin kapi numaralarinin basina gelir.

4) Katlardaki bagimsiz bölüm sayisi 1-9 arasinda ise 1'den baslayarak, bagimsiz bölüm sayisi 10 ile 99 arasinda ise, 01'den baslayarak, bagimsiz bölüm sayisi 100-999 arasinda ise, 001'den baslayarak, bagimsiz bölüm sayisi kadar basina kat numarasi da gelecek sekilde bagimsiz bölüm kapi numarasi verilir. (Ek-2, Örnek 8.)

c) Bir yol veya meydanin altinda dükkan, magaza, yazihane ve benzeri isyerlerinin bulunduğu, yeralti çarsisindaki bagimsiz bölümlere ana giris kapisina göre, sag taraftan baslayarak 1'den itibaren birbirini takip eden numaralar verilir. Yeralti çarsisinin 1'den fazla kati bulunmasi halinde birinci fikranin (b) bendine göre numaralama yapilir.

ç) Bir evin veya apartmanin bahçesi içinde sokakla hiçbir baglantisi olmayan bagimsiz daire niteliginde olan yerlere, apartman daireleri gibi iç kapi numarasi verilir. Bu yerlere verilen numaralar, apartman dairelerinden sonuncusuna verilen numarayi takip eder. (Ek-1, Sekil 8/b)

d) Hal ve benzeri çarsilarda cadde ve sokak yapisi mevcut ise her bir binaya sokak esasina göre numara verilir. Sokak esasi bulunmayan hal ve benzeri çarsilarda dis kapilara ilgili sokak veya caddeden numara verilir. Hal ve benzeri çarsi içerisindeki bagimsiz bölümlerin numaralanmasinda, ana giris kapisini esas alinarak bagimsiz bölümlere, ana giris kapi numarasindan sonra harf eklenerek numara verilir.

Arsalarin numaralanmasi

MADDE 32 – (1) Bir sokak üzerinde arsalar mevcut ise;

a) Parsellenmis arsalarin her birine bu Yönetmeliğin 27 nci maddesinde belirtilen esaslara göre birbirini takip eden, bagimsiz bir numara verilir. Birden fazla sokak veya caddeye cephesi olan arsalara, her sokak veya caddeden bagimsiz bir numara tahsis edilir.

b) Parsellenmemis arsalarin her birine, cephesi civardaki parsel cepheleri ile kiyaslanarak, arsanin ileride meydana getirmesi muhtemel parsel sayisi kadar bagimsiz numara tahsis edilir.

Bir arsa üzerine inşaa edilen birden fazla binanın numaralanmasi

MADDE 33 – (1) İmar planina göre tek parsel görünen ve kendisine bir numara tahsis edilmiş olan arsaya birden fazla bina yapıldığı takdirde:

a) Aynı sokakta, bu binalardan sonra numara almış başka bir bina mevcut değilse, arsa üzerine inşaa edilen binalardan birincisine, arsaya tahsis edilmiş numara ve diğer binalara da bu numarayı takip edecek şekilde bagimsiz numaralar verilir. Yapılan binalardan sonraki arsalara daha önce tahsis edilmiş numaralar son verilen numara esas alınarak düzeltilir.

b) Aynı sokakta bir arsa üzerine inşaa edilen binalardan sonra gelen, önceden numara almış binalar mevcut ise, arsaya tahsis edilen numara, üzerine inşaa edilen binalardan birincisine verilir. Diğer binalara bu numaradan sonra "/" isareti konularak 1,2,3,... eklenmek suretiyle oluşturulan numaralar verilir (Ek-2, Örnek 9.)

Birden fazla arsa üzerine inşaa edilen tek bir binanın numaralanmasi

MADDE 34 – (1) İki veya daha fazla numara tahsis edilmiş arsa üzerine tek bir bina inşa edildiği takdirde:

a) Binanın bulunduğu sokak üzerinde, daha sonra gelen numara almış bina mevcut değilse, arsalara tahsis edilmiş olan bağımsız numaralardan en küçüğü o binaya verilir. Bina yapılan arsadan sonraki arsalara tahsis edilmiş numaralar düzeltilir.

b) Binanın bulunduğu sokak üzerinde, bu binadan sonra gelen numara almış binalar bulunduğu takdirde, arsalara tahsis edilmiş olan numaralardan en küçüğü ile en büyüğü arasında "-" işareti konularak oluşan bileşik numara, bina numarası olarak verilir.

c) İleride birden fazla bina inşa edilmesi ihtimali düşünülerek, birden fazla numara tahsis edilmiş bulunan bir arsa üzerine inşa edilen bina sayısı, arsaya tahsis edilmiş olan numara adedinden az olduğu takdirde, yapılan bina veya binalara bu fikranın (a) ve (b) bendlerindeki esaslara göre numara verilir.

Bir bina yerine birden fazla bina veya birden fazla bina yerine bir bina inşa edilmesi durumunda numara verilmesi

MADDE 35 – (1) Bir binanın yerine birden fazla bina yapılması durumunda bu Yönetmeliğin 34 üncü maddesi, iki veya daha fazla bina yerine tek bina yapılması durumunda ise bu Yönetmeliğin 35 inci maddesi hükümleri uygulanır (Ek-2, Örnek10).

Harfli numarası bulunan birimlerin, birleşmesi veya bölünmesi durumunda, yeni oluşan birimlerin numaralanması

MADDE 36 – (1) Ev, apartman, otel ve işhane gibi binaların, sokak üzerine açılıp harfli numara alan dükkan, mağaza ve benzeri işyerlerinden iki veya daha fazlasının bir işyerine çevrilmesi halinde:

a) Aynı binaya bağlı ve aynı bağımsız numara ile oluşturulan harfli bir numaraya sahip başka işyeri mevcut değilse, bir işyeri haline getirilen işyerlerinin harfli numaralarından, alfabenin en küçük sıra numaralı harfini içeren harfli numara yeni işyerine kapi numarası olarak verilir (Ek-2, Örnek11).

b) Birkaç işyerinin birleşmesi ile meydana gelen yeni işyerinden sonra, aynı binaya bağlı harfli numara almış başka işyerleri mevcut ise birleşen işyerlerine ait kapi numaralarının alfabe ile ilk geleni ile son geleni arasında "-" işareti konularak oluşan bileşik harfli numara, kapi numarası olarak verilir (Ek-2, Örnek12).

Harfli numara alan yerlerin binaya katılması veya tali kapılarda meydana gelen değişiklik halinde numara verilmesi

MADDE 37– (1) Bir binanın altında, sokaga açılan kapısı bulunan işyerlerinin, sokaga açılan kapılarının tamamının veya bir kısmının iptal edilmesi veya binanın tali kapılarında değişiklik meydana gelmesi halinde, numaralar aşağıdaki esaslara göre düzenlenir.

a) Bir binada bulunan ve sokaga açılan işyerlerinin tümünün sokakla ilişkisi kesilip, bağlı bulunduğu bina ile ilişkilendirildiklerinde harfli numaralar ortadan kalkar.

b) Bir binanın sokaga açılan işyerlerinden bir kısmının binaya katılarak sokakla ilişkisinin kesilmesi durumunda, geri kalan işyerlerinin kapi numaraları A'dan başlamak suretiyle birbirini takip edecek şekilde düzeltilir. (Ek-2, Örnek13.)

c) Bir binanın aynı sokaga açılan tali kapılarında bir değişiklik meydana geldiği durumda, tali kapılarının numaraları bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesi hükümlerine uygun olarak yeniden verilir.

Dagınık binaların numaralanması

MADDE 38 – (1) Bir sokaga bağlanabilecek durumda olan dagınık binalara, sokagın sağ veya sol tarafında bulunmalarına göre, birbirini takip eden çift veya tek numaralar verilir. (Ek-1, Sekil 9)

(2) Bir sokaga bağlanması mümkün olmayan dagınık binalar aşağıdaki şekilde numaralandırılır.

a) Dagınık binaların toplu olarak bir yerde bulunması durumunda, kapladığı alanın uygun bir kösesinden itibaren, yilankavi bir yol takip edilerek binalara ardışık numaralar verilir. (Ek-1, Sekil 10/a)

b) Aynı alanda, ayrı küme evleri oluşturan dagınık binalara, her küme evlerin kapladığı alanın uygun bir kösesinden itibaren, yilankavi bir yol takip edilerek binalara ardışık numaralar verilir. (Ek-1, Sekil 10/b)

c) Dagınık binalar arasına sonradan bir ya da yanyana birkaç bina yapılması durumunda, yeni yapılan binalara, kendilerinden önceki en yakın binanın bina numarasından sonra "/" işareti konularak ../1,..../2,..../3... eklenmek suretiyle oluşturulan numaralar verilir.

ç) Dagınık binaların numaralanması küme evlerin numaralanması usulüne göre yapılır. Küme evlerin bulunduğu yerin, daha sonra imara açılması halinde, buradaki numaralama çalışması meydan, bulvar, cadde ve sokak esasına göre yapılır.

Numaralamadan sonra tespit edilen numarasız bina ve arsaların numaralanması

MADDE 39 – (1) Belediye sınırları içinde bütün binalara ve arsalara, bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak numara verildikten sonra, kendilerine numara verilmediği tespit edilen bina ve arsalara bu Yönetmeliğin 34 üncü ve 35 inci maddeleri hükümlerine göre numara verilir.

Levhaların şekli

MADDE 40 – (1) Bir belediye sınırları içindeki, bütün sokak ve meydan levhaları, malzeme, renk ve boyut bakımından, bir örnek olarak hazırlanır. Sokak ve meydan levhaları genişliği 20 santimetreden az, uzunluğu 60 santimetreden fazla olmamak şartıyla, dikdörtgen şeklinde, dayanıklı malzemeden yapılır. Sokak adı veya numarası veya meydan adı, koyu renk bir zemin üzerine beyaz renk ile yazılır. (Ek-1, Sekil 11)

(2) Bir belediye sınırları içindeki bütün bina numara levhaları, belediyelerce uygun görececek ebatlarda kare, dikdörtgen veya oval olacak şekilde bir örnek olarak hazırlanır. Bina numara levhaları, sokak ve meydan levhaları ile aynı renkte olur.

(3) Belediye sınırları içerisindeki mahalleler için levhalar, cadde sokak standartlarında hazırlanır. Levhaların üzerinde mahalle adı ve sabit tanıtım numaraları yer alır. (Ek-1, Sekil 12)

(4) Levhaların üzerinde; ad veya numaraları ile sabit tanıtım numaraları yer alır.

ALTINCI BÖLÜM

Belediye Teskilati Bulunmayan Yerlerde Numaralama ve

Levhalama Islerinin Yürütülmesi

Sokaklara ad verilmesi

MADDE 41 – (1) Belediye teskilati bulunmayan yerlerde, bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesindeki tanıma uygun sokaklar mevcut olduğu takdirde, bu sokakların adları ihtiyar heyetinin kararı ve mülki idare amirinin onayı ile tespit edilebilir

Binalara numara verilmesi

MADDE 42 – (1) Belediye teskilati bulunmayan yerlerde binalara aşağıdaki esaslara göre numara verilir.

a) Özel bir ad verilmiş sokak bulunmayan yerlerde, o yeri şehir veya kasabaya bağlayan yolun giriş kısmından başlanarak, uygun bir sıra takip edilmek suretiyle bütün binalara "1" den itibaren ardışık ve bağımsız numaralar verilir. (Ek 1 Sekil.13)

b) Binaların yer yer kümelenmiş olmaları durumunda, giriş kısmından itibaren birinci küme evlerde yer alan binalara ardışık numaralar verilerek diğer küme evlere geçilir. Diğer küme evlerde aynı şekilde numaralandırılır. (Ek 1, Sekil 10b)

c) Bir köy sınırları içinde yer alan ve köyün toplu haldeki binaları dışında kalan tek ve bağımsız binalara, toplu haldeki binalara verilen en büyük numaradan sonra gelen numaralar ardışık olarak verilir.

ç) Özel ad verilmiş sokakların mevcut bulunduğu yerlerde binalara, bu Yönetmeliğin 27 inci maddesinde belirtilen esaslara göre numara verilir.

Dagınık binalar arasına sonradan yapılan veya numara verilmesi unutulmuş olan binalara numara verilmesi

MADDE 43 – (1) Belediye teskilati bulunmayan yerlerde, dagınık binalar arasına sonradan bir ya da yan yana birkaç bina yapılması durumunda, kendilerinden önceki en yakın binanın, bina numarasından sonra "/" işareti konularak ../1,..../2,..../3... eklenmek suretiyle oluşturulan bileşik numaralar verilir.

(2) Özel bir ad verilen bir sokagın bir tarafında veya bu sokaga bağlı bulunan dagınık

binaların bulunduğu yerde inşa edilen yeni binalarla numara verilmediği sonradan tespit edilen binalara, bu Yönetmeliğin 34 üncü ve 35 inci maddeleri hükümlerine göre numara verilir.

Bir avlu içindeki binaların numaralanması

MADDE 44 – (1) Bir avlu içinde birden fazla bina bulunması durumunda bunlara, bu Yönetmeliğin 28 inci maddesinde belirtilen hükümlere göre numara verilir.

Disariya açılan birden fazla kapısı bulunan binaların numaralanması

MADDE 45 – (1) Bir binanın; ahır, samanlık ve benzeri müstemilatının disariya açılan kapılarına bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesi hükümlerine göre numara verilir.

Bir bina yerine birden fazla bina veya birden fazla yerine bir bina inşa edilmesi durumunda numara verilmesi

MADDE 46 – (1) Bir binanın yerine birden fazla bina yapılması durumunda bu Yönetmeliğin 34 nci maddesi, iki veya daha fazla bina yerine tek bina yapılması durumunda ise bu Yönetmeliğin 35 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Köy ad levhası

MADDE 47 – (1) Köyün ad levhası, genişliği 20 santimetreden az, uzunluğu 60 santimetreden fazla olmamak şartıyla, bir ucu ok şeklinde, dayanıklı malzemeden yapılır. Hazırlanan bu levhalar 2,5-3 metre yüksekliğindeki direklere sabitlenerek, bu direkler köyün diğer köy ve kasabalara giden yollarının kavşak noktalarına dikilir. (Ek-1, Şekil 13)

Sokak ve bina levhalarının hazırlanması

MADDE 48 – (1) Köylerde sokak ve bina levhalarının hazırlanmasında, bu Yönetmeliğin 41 inci maddesi hükümleri uygulanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Geçici olarak numaralandırılacak yerler

MADDE 49 – (1) Cadde ve sokak esasının dışında çadır, baraka, afet bölgesindeki geçici konutlar, karavanlar ve buna benzer yerlerde herbir birime bağımsız arşisik numara verilerek Ulusal Adres Veri Tabanına işlenir. Bu tip yerler geçici olarak numaralandırıldıklarından bu yerlere sabit tanıtım numarası verilmez.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 50 – (1) 21/3/1963 tarihli ve 11361 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Numaralama Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin 13 üncü ve 15 inci maddelerinde yer alan sabit tanıtım numaraları, Nüfus Hizmetleri Kanunu gereğince Türkiye İstatistik Kurumu ve Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilecek olan numaralama çalışması sırasında yetkili idareler tarafından oluşturularak, Adres Formlarına ve Ulusal Adres Veri Tabanına işlenir. Sabit tanıtım numaralarının levhalara işlenmesi bu Yönetmeliğin yayımından itibaren en geç üç yıl içerisinde tamamlanır.

Yürürlük

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmeliğin,

(a) 9 uncu maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları 1/1/2007 tarihinde,

(b) diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 52 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı ile Türkiye İstatistik Kurumunun bağlı bulunduğu Bakan yürütür.